

og nogle tilkalbte Røgmænd, og give det Magt og Myndighed til at staa og vakte med den kirkelige Tro og Betjendelse, saa vil man spørge Folketirken, efter som der i den er kommet Liv tilstede; thi Sigt kan kun gaae saalænge der er Død, saalænge der ikke er vakt noget religiøst Liv. Naar Folk sove, kunne de forskjellige Troesanknuelser fredelig ligge ved Siden af hinanden; men efterat Bættelsen er sleet og der er kommet Frihed tilstede, gaaer det ikke med Dvang. Jeg gjentager, man spørger Folketirken, naar man gaaer frem paa denne Maade — og det er ikke et kirkeligt Parti alene, der siger dette. En theologisk Professor, som ikke hører til dette Parti, men maaskee er den allerivrigste Modstander deraf, har i det andet Thing sagt, at der indenfor Folketirkens Grændser ere de allerstørste Forskjelligheder, at der er store stridende Partier, som bekæmpe hinanden, og imellem hvilke der er ligesaa stor Modsetning som mellem forskjellige Sekter. Det har en Mand som denne Professor udtalt, og dog skal Folketirken være evangelisk-lutherisk! — Jeg skal indskrænke mig hertil, og haaber derved at have godtgjort for det ærede Thing, at Folketirken er intet Troesamfund og kan ikke være det. Var den det, da var visse al den Taler og Stræben efter Frihed uberettiget og usand; thi et Troesamfund, som er et Troesamfund i Ordets sande Betydning, kan ikke paa den Maade taale Frihed; der er og maa være Dvang tilstede; men det er rigtignok ikke den Dvang, der kommer ved borgerlige Love, men den Dvang, som Troens Eenhed fremkalder, og det er den eneste Dvang, som har Noget at sige i Troesager. — Det forekommer mig derfor, at alle de Indvendinger, der ere fremkomne mod dette lille uskyldige Lovforslag, om Forurettelse, om Undertrykkelse, ere ugrundede. Kan man paavise Noget i dette Lovforslag, som gaaer ud paa at undertrykke? Berøver det noget eneste Menneske nogen af hans Rettigheder? Den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 2den Valgkreds (Kroggh) begyndte sit Foredrag med, at Forslaget vilde Frihed til at isolere sig, men rettede sig strax selv og sagde: Frihed for et vist Parti, og den ærede sidste Taler sagde, at det var en Partisag, og adva-

rede Rigsdagen imod at stille sig i dette Parties Tjeneste. Men kan man paavise Noget i dette Forslag, som giver dette Parti mere Frihed eller større Rettighed end Folketirkens øvrige Medlemmer, saa vare disse Udtalelser berettigede, men ellers ere saadanne Talemaader ikke berettigede, og, hvad der er det Vigtigste, de ere ikke Sandhed.

J. J. Christensen: Ja, jeg maa tiltræde, hvad den ærede sidste Taler har anført; det forekommer heller ikke mig at være nogen egentlig Partisag, som dette Forslag søger at fremme. Det forekommer mig, hvis jeg ikke har misforstaaet de to ærede Medlemmer fra Maribo Amts 2den Valgkreds og Thisted Amts 2den Valgkreds (Kroggh og Riebt), at de Begge have meent at tale i den danske Befolknings Navn, naar de talte mod Forslaget. Det er nu som oftest temmelig vanskeligt at sige, om Den eller Den taler i Befolkningens Navn eller ikke, men det troer jeg bestemt at kunne sige, at de i alt Fald ikke have talt i den kristelige Menigheds Navn. Naar saaledes det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Kroggh) beklagede den Strid og Splid i Menigheden, som disse nye Præster kunde foraarsage, og senere hen tilføiede, at en saadan Splid umuligt kunde blive til nogen Betsignelse, saa troer jeg rigtignok, at han har sagt temmelig meget. Det kunde jo forudsættes, at der var Menigheder, som manglede kristeligt og kirkeligt Liv, men naar de nu fik noget af det Liv, som manglede dem, gennem disse nye Præster, kunde dog maaskee disses Virksomhed, med Guds Hjælp, blive til overordentlig stor Betsignelse. Jeg troer ikke, at Nogen af os skal foretrække den døde Fred, som hersker i slige Menigheder, fremfor en Splid og Strid, som kan frembringe et i Virkeligheden kristeligt og kirkeligt Liv. Den samme ærede Taler har, saavidt jeg ikke misforstod ham, fremhævet, at der i den kristelige Kirke blot kunde være Tale om Strid i det kristelige Sind, men ikke i de ydre kirkelige Forhold. Det forekommer mig besynderligt, at netop det ærede Medlem har meent, at den kristelige Strid kunde og burde indskrænke sig til det indre kristelige Sinde